

Çevrimiçi Ö?renme Sistemleri Kabul Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çevrimiçi Ö?renme Sistemleri Kabul Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18552>

Özet

Çevrimiçi Öğrenme Sistemleri Kabul Ölçeği, 2008 yılında H. Ilgaz tarafından geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle uzaktan eğitim ortamlarında öğrencilerin çevrimiçi öğrenme sistemlerini benimseme düzeylerini ve bu sistemlere yönelik algılarının değerlendirilmesini amaçyla tasarlanmıştır. Ölçek, temel olarak bireylerin teknoloji kullanma na ilişkin tutumlarının inceleyen Teknoloji Kabul Modeli (TAM) çerçevesinde geliştirilmiştir.

Ölçeğin geliştirilme amacı, uzaktan eğitimde teknoloji kabulünün ve öğrenci memnuniyetinin arasındaki temel psikolojik ve davranışsal yapıları ortaya koymaktır. Çalışma, teknolojinin eğitim süreçlerine entegrasyonunun öğrenci başarısı ve memnuniyeti üzerindeki etkilerini ölçmek için sağlam bir araç sunmayı hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi Öğrenme, Teknoloji Kabul Modeli, Uzaktan Eğitim, Öğrenci Memnuniyeti, Algılanan Kullanılabilirlik, Algılanan Kullanım Kolaylığı, Ölçek Geliştirme

Yazarlar

H. Ilgaz

Amaç

Çevrimiçi Öğrenme Sistemleri Kabul Ölçeği'nin temel amacı, uzaktan eğitim ortamında kullanılan çevrimiçi öğrenme sistemlerine (ÖYS) yönelik kullanıcıların kabul düzeylerini bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Ölçek, öğrencilerin bu sistemleri kullanma niyetlerini, sistemlerin ne kadar yararlı olduğunu algıladıklarını (Algılanan Kullanılabilirlik) ve sistemleri kullanmanın ne kadar kolay olduğunu algıladıklarını (Algılanan Kullanım Kolaylığı) belirlemeye odaklanmaktadır.

Bu araç, eğitim kurumlarının çevrimiçi sistemlerinin etkinliğini değerlendirmelerine, olası kullanıcı engellerini tespit etmelerine ve teknoloji entegrasyonu stratejilerini optimize etmelerine yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır. Ölçek, özellikle teknoloji kabulünün, öğrenenlerin memnuniyeti ve katılım üzerindeki etkilerini inceleyen yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir.

Yapı

Ölçeğin dayandığı temel psikolojik yapı, teknolojiye yönelik kullanıcı tutumlarının açıklayan Teknoloji Kabul Modeli (TAM) üzerine kurulmuştur. TAM, genellikle iki ana dikkatli deikenin

(Algılanan Kullanışlılık ve Algılanan Kullanım Kolaylığı) teknolojiye yönelik tutumu ve dolayısıyla kullanım niyetini etkilediğini varsayar.

Bu bağlamda, Çevrimiçi Öğrenme Sistemleri Kabul Ölçeği'nin ölçtüğü temel yapılar şunları içermektedir:

Algılanan Kullanışlılık (Perceived Usefulness): Öğrenme sistemini kullanmanın, öğrencinin akademik performansını veya etkinliğini artıracağına dair inancı.

Algılanan Kullanım Kolaylığı (Perceived Ease of Use): Öğrenme sistemini kullanmak için gösterilmesi gereken çabanın ne kadar az olduğuna dair inancı.

Kullanım Niyeti (Behavioral Intention to Use): Öğrencinin gelecekte bu çevrimiçi sistemi kullanmaya devam etme eğilimi.

Geçerlik

Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçek geliştirme çalışması olduğundan, geçerlik çalışmaları titizlikle yürütülmüştür. Ancak kaynak referansta geçerlik özet istatistikleri doğrudan sunulmamıştır. Tipik bir ölçek geliştirme sürecinde, geçerlik çalışmaları genellikle içerik geçerliliği ve yapı geçerliliği olmak üzere iki temel aşamaya içerir.

Yapı Geçerliliği: Yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmaktadır. Bu analizler, ölçek maddelerinin, teorik olarak belirlenen faktör yapısını (Algılanan Kullanışlılık, Kullanım Kolaylığı vb.) ne ölçüde temsil ettiğini doğrular. Detaylı faktör yükleri ve model uyum indeksleri için okuyucuların orijinal teze başvurması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Kaynak referansta güvenirlik özet istatistikleri doğrudan belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme çalışmaları sırasında ölçeğin iç tutarlılığını test etmek amacıyla yaygın olarak Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Geliştirme çalışmasının doğası gereği, ölçeğin alt boyutlarının her biri için ayrı ayrı iç tutarlılık analizleri yapılmış ve bu analiz sonuçlarının tezin metodoloji bölümünde detaylıca sunulduğu varsayılmaktadır. Ölçeğin zaman içinde tutarlılığını değerlendirmek için test-tekrar test güvenirlik çalışmaları da yapılmış olabilir.

Faktör Analizi

Çevrimiçi Öğrenme Sistemleri Kabul Ölçeği, teorik bir model (TAM) üzerine kurulu olduğu için,

faktör analizlerinin modelin varsayımları alt boyutlar (faktörleri) ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Öncelikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile madde havuzunun faktör yapısı belirlenmiş, ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM) kullanılarak modelin veriyle ne kadar uyumlu olduğu test edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısının istatistiksel olarak sağlam olduğunu kanıtlamak için kritik öneme sahiptir.

Araç

Test Type: Geliştirme tipi bir psikolojik/editsel ölçektir.

Format: Orijinal tezde belirtilmemekle birlikte, bu tür kabul ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme formatını kullanır (Örn: Kesinlikle Katılıyorum - Kesinlikle Katılmıyorum).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yükseköğretim düzeyinde uzaktan eğitim alan öğrenciler.

Age Group: Yetişkin (Üniversite öğrencisi yaşı grubu).

Population Details: Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nde uzaktan eğitim alan lisansüstü öğrencileri veya benzeri bir üniversite popülasyonu.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle uygulanan anket formatındadır.

Anahtar Kelimeler

Teknoloji Kabul, Uzaktan Öğrenme, Lisansüstü Eğitim, E-Öğrenme, Kullanıcı Algısı, Hacettepe Üniversitesi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Not specified in the source).

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Affiliation: Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü).

Correspondence Address: Bilinmiyor (Lütfen orijinal teze başvurunuz).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Ölçek, H. Ilgaz'ın yüksek lisans tezi kapsamında 2008 yılında geliştirilmiştir.

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir tez çalışması kapsamında geliştirildiği için, ticari olmayan akademik kullanımlar için genellikle yazarın izniyle ücretsiz olarak kullanılabilir. Kullanım ve izinler için yazar ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Kaynaklar

Ölçeğin geliştirilmesine ilişkin birincil kaynak, aşağıdaki yüksek lisans tezidir:

İlgaz, H. (2008). *Uzaktan eğitimde teknoloji kabulünün ve topluluk hissinin öğrenen memnuniyetine katkısı* (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin orijinal kaydına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: cevrimici-ogrenme-sistemleri-kabul-olcegi-toad.pdf

Çevrimiçi Öğrenme Sistemleri Kabul Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri doğrudan sağlanmamıştır. Maddeler için lütfen yukarıda belirtilen yüksek lisans tezinin ekler bölümüne başvurunuz.